

Godkjent
22.04.2014

Protokoll Kirkerådet (KR)

11.-12.03.2014 Quality hotel Tønsberg

Til stede:

May Lisbet Hovlid Aurdal
Kjartan Bergslid
Erling Birkedal
Ivar Braut
Helga Haugland Byfuglien
Dag Jostein Fjærvoll
Agnes Sofie Gjeset

Runar Godø
Ingrun Jule
Sølvi Lewin
Svein Arne Lindø
Egil Morland
Jan Olav Olsen
Sigurd Skollevoll

Tor B Jørgensen møtte under sak KR 18/14, men var ikke tilstede da vedtak ble fattet.

Fravær under enkelte saker, ved behandling og/eller da vedtak ble fattet:

Helga Haugland Byfuglien: KR 18/14

Forfall uten vara:

Kristin Gunleiksrud Raam

Til stede fra sekretariatet:

Berit H. Agøy
Ole Inge Bekkelund
Trude Evenshaug
Jan Rune Fagermoen
Jens-Petter Johnsen
Tore Johnsen

Gerd Karin Røsæg
Svein M Køhn
Kristine Aksøy
Paul Erik Wirgenes

Konstituering

Sakene KR 12/14 og 18/14 ble behandlet i lukket møte.

Helga Haugland Byfuglien erklærte seg inhabil i sak 12/14. Visepreses Tor B Jørgensen møtte under sak 12/14

Møtet ble ledet av Svein Arne Lindø, og som vanlig fulgte ordningen med en saksordfører for hver sak. Det var ingen merknader til innkallingen eller saklisten. Møtet startet med andakt.

Møtet vedtok å sende følgende hilsen til Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag:
Kirkerådet ønsker en sprek 90-åring til lykke med dagen! Takk for innsatsen dere gjør med å forkynne evangeliet til skoleungdom og studenter.
Kirkerådet samlet til møte i Tønsberg 12.mars 2014.

Saksliste

Saksnr.

KR 09/14

Sakstittel

Orienteringssaker

KR 09.1/14 Muntlig orientering fra KR/MKR/SKR og BM
KR 09.2/14 Samarbeidsråd for overgrepssproblematikk
2010-2013

KR 09.3/14 «Når porten gjøres vid» Evaluering av
trosopplæringens breddetiltak. – deles ut i møtet

KR 10/14

Referatsaker

KR 10.1/14 Protokoll fra møte i MKR 27.-28. nov. 2013

KR 10.2/14 Referat fra møtet i SMM rådet 12. des. 2013

KR 10.3/14 Protokoll fra møte i NKR 25. november 2013

KR 10.4/14 Utdrag fra Protokoll fra MKR møte 26.-27.
feb.2014

KR 10.5/14 Uttalelse fra MKR – Dnks engasjement for
rettighetene til LHBT

KR 10.6/14 Uttalelse fra MKR – Dnk – økt rettssikkerhet
for asylsøkere

KR 10.7/14 Foreløpig protokoll fra SKR møte 6.-7. mars
2014

KR 11/14

Årsplan for de sentralkirkelige råd 2014

KR 12/14

Tilsetting av biskop i Tønsberg

KR 13/14

Vigsling av liturgisk drakt for kantor

KR 14/14

Undervisningstjenesten i Den norske kirke

KR 15/14

Høring om Kirkebygg

KR 16/14

Reservasjonsordning for fastleger – høring

KR 17/14

Årsmelding for de sentralkirkelige råd 2013

KR 18/14

Etablering av arbeidsgiveransvar

KR 09/14 Orienteringssaker

KR 09.1/14 Muntlig orientering ved KR, MKR, SKR og BM

Kirkerådet ved direktør:

- Sekretariatet – stort arbeidspress, lavt sykefravær, relativt liten utskifting, deltagelse i departementets styringssamtaler med bispedømmene,
- Forvaltning av verneverdige og listeførte kirker
Ansvaret ligger i dag hos Riksantikvaren. Han ønsker å føre flere av de listeførte kirkene over på kirkelig forvaltning, dette forutsetter økonomi og oppbygging av kompetanse.
- Perfekt jul – det foreligger en evaluering.
- Nominasjon av medlem til sentralkomiteen i KV
Forholdet mellom KR's nominasjon av kandidater og nominasjonsarbeidet under generalforsamlingen.
- Kriterier for fordeling av presteressurser
Stiftsdirektørene sammen med KR vurderer kriterier for fordeling av presteressursene i bispedømmene. Dette kommer som sak til Kirkerådet.
- Godtgjøring av kirkerådsmedlemmene
Kommer som sak på junimøtet.

Samisk kirkeråd ved leder:

- Samisk kirkeråd avholdt møte i Lavangen 6.-7.mars. Saker som ble drøftet:
SKR's plass i ny kirkeordning
SKR's myndighet i økonomisaker
Evaluering av samiske kirkedager
Forsoningsprosjekt i samarbeid med Hamarøy og biskopen i Sør-Hålogaland
KM dokumentet om menneskerettigheter er mangelfullt mht. SKR's behandling av saken.
SKR fattet eget vedtak i KM-saken om ekteskapsforståelsen.

Bispemøtet ved preses:

- Bispemøtet avholdt i Oslo 10.-14.februar. BM inviterte til gudstjeneste i Domkirken, deretter samling i krypten med foredrag av Halvor Nordhaug om kirkeordning.
BM kom bla med en uttalelse om troskonvertitter.
Det arbeides med kompetanseplan for presteskapet.
Sak om kirkeordning ble drøftet, i den forbindelse møte med departementet og kirkestatsråden.

Mellomkirkelig råd ved leder:

- Mellomkirkelig råd avholdt møte i Oslo 26.-27.februar og besøkte i den forbindelse Det mosaiske trossamfunn.

MKR kom med uttalelser om *Rettsforfølgelse av homofile* og *Økt rettssikkerhet for asylsøkere*. Videre vedtok rådet å be om professorater i antisemittisme og jødiske studier

KR 09.2/14 Samarbeidsråd for overgrepssproblematikk 2010-2013

KR 09.3/14 «Når porten gjøres vid». Evaluering av trosopplæringens breddetiltak

Forslag til vedtak

Kirkerådet tar sakene til orientering.

KR 09/14 Vedtak:

Kirkerådet tar sakene til orientering.

KR 10/14 Referatsaker

KR 10.1/14 Protokoll fra MKR møte 27.-28 november 2013

KR 10.2/14 Referat fra Rådsmøte i SMM 12. desember 2013

KR 10.3/14 Protokoll fra styremøte i NKR 25. november 2013

KR 10.4/14 Utdrag fra Protokoll fra MKR møte 26-27.februar 2014

KR 10.5/14 Uttalelse fra MKR - Dnks engasjement for rettighetene til LHBT

KR 10.6/14 Uttalelse fra MKR – økt rettssikkerhet for asylsøkere

KR 10.7/14 Foreløpig protokoll fra SKR 6.-7.mars 2014

Forslag til vedtak

Kirkerådet tar referatsakene til orientering.

KR 10/14 Vedtak:

Kirkerådet tar referatsakene til orientering.

KR 11/14 Årsplan 2014 - de sentralkirkelige råd - KR, MKR og SKR

Sammendrag

Årsplan for de sentralkirkelige råd er utarbeidet på bakgrunn av Kirkemøtets føringer og departementets tildelingsbrev. Det foreliggende dokument er resultat av en lengre prosess i avdelingene og i ledelsen. Den fremlagte planen inndeler virksomheten i 9 områder med hovedmål og delmål.

Det har vært arbeidet for å tydeliggjøre målene. Årsplanen er tilpasset de økonomiske rammene.

Forslag til vedtak

Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til årsplan for rådets arbeid i 2014 med de endringer som fremkom i møtet.

På bakgrunn av samtalen i rådet fremmet Svein Arne Lindø følgende forslag til vedtak: Kirkerådet ber direktøren ferdigstille årsplanen for rådenes arbeid i 2014 på bakgrunn av samtalen i rådet.

KR 11/14 Vedtak:

Kirkerådet ber direktøren ferdigstille årsplanen for rådenes arbeid i 2014 på bakgrunn av samtalen i rådet.

Enstemmig vedtatt.

KR 12/14 Tilsetting av biskop i Tunsberg bispedømme

Sammendrag

Tunsberg bispedømmeråd har nominert 5 kandidater til det ledige bispeembetet: Per Arne Dahl, Torstein Lalim, Jan Otto Myrseth, Margunn Sandal og Paul Erik Wirgenes. I henhold til regelverket ble det foretatt en supplerende nominasjon av Sølvi Lewin.

Etter den kirkelige avstemning forelå det tre aktuelle kandidater til bispeembetet i Tunsberg; Dahl, Myrseth og Lalim.

Forslag til vedtak

Kirkerådet tilsetter xxxx som biskop i Tunsberg bispedømme

Fra Kirkerådets behandling:

Avstemning i rådet gav følgende resultat:

Per Arne Dahl 11 stemmer

Jan Otto Myrseth 3 stemmer

KR 12/14 Vedtak:

Kirkerådet tilsetter Per Arne Dahl som biskop i Tunsberg bispedømme.

KR 13/14 Vigsling og liturgisk drakt for kantorer

Sammendrag

Spørsmål om vigsling og liturgisk drakt for kantorer utredes i dette dokumentet og forutsettes sendt på høring før endelige vedtak fattes.

Kirkemøtet 2011 (KM09/11) vedtok å innføre skråstilt stola som vigslingstegn for diakoner etter at Bispemøtet 2010 (BM 03/10) hadde anbefalt dette i sin utredning om diakontjenesten og tjenestemønsteret i vår kirke. Bispemøtets uttalelse og sakens forarbeid var primært knyttet til forståelsen av diakonitjenesten i forhold til det kirkelige embetet. Men Bispemøtet la også til at når det gjelder skråstola bør det «*gjelde tilsvarende for kateketer og kantorer*». Kirkemøtet 2011 ba derfor om at bruken av stola for vigslede kantorer og kateketer skulle fremmes for KM så snart som mulig. Kirkerådet fant at det var behov for å utrede kateket- og kantortjenesten nærmere, med sikte på bruk av stola som liturgisk drakt for vigslede medarbeidere. Disse vedtakene er gjengitt i kapittel 1 i dette dokumentet.

I kapittel 2 belyses hvordan den obligatoriske vigsling av kantorer i dag blir praktisert i bispedømmene, og hva slags liturgisk drakt som kantorene bruker. Det mangler i dag klare retningslinjer for liturgisk drakt for kantorer.

I kapittel 3 belyses ulike perspektiver på selve vigslingen av kantorer ut fra to nyere undersøkelser og ut fra debatten blant kirkemusikerne på 1990-tallet, da ordningen med obligatorisk vigsling av kantorer ble innført. Deretter følger et kapittel om hvordan nye kantorer i dag kan oppleve sin yrkesrolle (kap. 4) og et kapittel om rekrutteringssituasjonen til kantortjenesten (kap. 5).

Til forskjell fra andre vigslede tjenestegrupper utdannes kantorene ikke i kirkelige institusjoner, men på musikkhøgskoler. Dette foreslås ikke endret, men det anbefales at kontakten med andre kirkelige tjenestegrupper styrkes i kantorutdanningen og at kirkens bestilling til utdanningsinstitusjonene klargjøres (kap. 6).

I kapittel 7 gjennomgås kirkelige utredninger om vigsling og kirkens tjenestemønster, med særlig hensyn til kantortjenesten. VAK- utredningen (Vigsling av kantor) fra 1998 inneholdt en egen vigslingsliturgi for kantorer og profilerte «en tjeneste som er tilordnet menighetens lovsang og musikalske liv – en tjeneste utenfor rammen av det kirkelige embete.» I Malmbeekutvalgets utredning fra 2008, «En flerdimensjonal ordinert tjeneste», gikk flertallet inn for at kantortjenesten (og katekettjenesten) var en del av den ordinerte tjenesten. Denne utredningen ble imidlertid ikke behandlet av Kirkemøtet.

Til slutt stilles det opp to alternative forslag til hvordan spørsmålet om vigsling av kantor og liturgisk tjenestedrakt kan løses i dag (kap 8). Disse to forslagene er satt fram for å tydeliggjøre hva dette høringsdokumentet mener valget bør stå mellom. Det er det første alternativet som fremmes som høringsforslag og som høringsinstansene skal gi sin støtte til, eller avvise:

Høringsforslag:

Innvielse av kantor blir en *frivillig* ordning som erstatter den obligatoriske vigslingen. Denne innvielsen kan foretas av biskopen eller den biskopen bemyndiger til dette. Innvielsen forstås ikke som en vigsling til en livslang tjeneste under biskopens særlige tilsyn og med skråstilt stola som vigslingstegn. Liturgien følger gjeldende ordning for «vigsling til kantortjeneste» med unntak av at vigsling erstattes med innvielse.

En korkappe (eller en svart *cassock*) kan brukes av alle kirkemusikere som liturgisk drakt, og med *røklin* (en kort hvit messeskjorte) over denne for dem som har latt seg innvie til denne kantortjenesten.

Det alternative forslaget til høringsforslaget er:

Vigsling av kantor forblir en *obligatorisk* ordning og forstås som en vigsling ved en biskop til en livslang tjeneste under biskopens særlig tilsyn og med skråstilt stola som vigslingstegn over en alba. En slik vigsling uttrykker kirkens forståelse av kantortjenesten i Den norske kirke og er derfor obligatorisk. Stolaen kan ha et psalter som kjennetegn, tilsvarende malteserkors for diakoner.

Etter høringen våren 2014 vil Kirkerådet behandle saken i september 2014 og Bispemøtet gir sin læremessige uttalelse i oktober. I desember vil Kirkerådet ta stilling til om saken kan fremmes for behandling og vedtak i Kirkemøtet 2015.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet sender dokumentet på høring, med de endringer som fremkom i møtet.
2. Kirkerådet ber om å få høringssaken tilbake i september 2014, slik at saken eventuelt kan fremmes for Kirkemøtet 2015.

Egil Morland overleverte følgende innspill, som oversendes administrasjonen uten realitetsbehandling:

Til Høringens forslag 1: Innvielse til kantor blir en frivillig ordning. Innvielsen kan foretas av biskopen eller den biskopen bemyndiger til dette. Innvielsen betyr at også kantortjenesten står under biskopens tilsyn. Liturgien følger... (som i forslaget)

I tillegg til dette følger alternativt forslag med til høringsinstansene.

Administrasjonen trakk sitt forslag til vedtak punkt 1 og fremmet følgende forslag: Kirkerådet ber direktøren ferdigstille høringsdokumentet på bakgrunn av de innspill som fremkom i møtet og sender det på høring.

KR 13/14 Vedtak:

1. Kirkerådet ber direktøren ferdigstille høringsdokumentet på bakgrunn av de innspill som fremkom i møtet og sender det på høring.
2. Kirkerådet ber om å få høringssaken tilbake i september 2014, slik at saken eventuelt kan fremmes for Kirkemøtet 2015.

Enstemmig vedtatt

KR 14/14 Undervisningstjenesten i den norske kirke

Sammendrag

Plan for trosopplæring GUD GIR – VI DELER innledes med å slå fast at «*Kirkens grunnleggende oppdrag er å gjøre til disipler ved å døpe og lære å holde alt Jesus har befalt.*»

Den norske kirke har med Trosopplæringsreformen de siste ti årene trappet opp innsatsen på opplæringsfeltet vesentlig. Fra 2003 har bevilgningene til reformen blitt trappet opp

hvert år over statsbudsjettet. I 2014 er bevilgningen på 315 millioner kroner og alle menigheter i Den norske kirke mottar fra i år midler til å bygge ut et styrket og fornyet tilbud om trosopplæring. Dette er en satsning som vekker oppmerksomhet i våre søsterkirker i Norden og andre kirker vi er i kontakt med. Trosopplæringsreformen er vesentlig i arbeidet med å videreutvikle Den norske kirke som folkekirke. Før reformen startet opp i 2003 var det om lag 240 årsverk innen kirkelig undervisning i Den norske kirke. I 2014 anslås omfanget å ha kommet opp i ca. 550 til 600 årsverk.

Denne utredningen og behandlingen av undervisningstjenesten tar sikte på å bekrefte at en ordnet undervisningstjeneste er nødvendig for å ivareta kirkens oppdrag på en måte som svarer til dagens situasjon og behov. Det vil danne grunnlag for fortsatt utvikling og kvalitet på kirkens undervisningstjeneste.

Kapittel 1 gjør rede for sakens bakgrunn ved å vise til at de siste årenes avklaringer og vedtak vedrørende diakontjenesten i Den norske kirke har tydeliggjort behov for avklaring av tjenesteforståelse, vigsling og liturgisk bekledning for de øvrige vigslede stillingsgrupper. Undervisningstjenesten i Den norske kirke har vært i sterk utvikling de siste ti årene, særlig på grunn av innføringen av trosopplæringsreformen. Derfor ser denne utredningen ikke bare på katekettjenesten, men på undervisningstjenesten i Den norske kirke som helhet. Forståelse av katekettjenesten, vigsling og liturgisk drakt er sentrale spørsmål i utredningen og høringen.

Kapittel 2 gjør rede for utviklingen av tjenestemønsteret i Den norske kirke og spørsmålsstillinger som har vært drøftet i den forbindelse.

Kapittel 3 omtaler undervisningstjenesten og kirkens oppdrag, og hvordan denne har vært tilrettelagt i Den norske kirke med katekettjenesten.

Kapittel 4 «En mangfoldig tilrettelagt tjeneste» beskriver dagens situasjon når det gjelder stillingsstruktur, rekruttering, kompetanse og utdanning for kirkelige undervisningsmedarbeidere. Spørsmål om alternative veier til katekettjeneste reises i denne forbindelsen.

Kapittel 5 tar opp spørsmål om vigsling til undervisningstjeneste. Det anbefales videre vigsling for personer som er kvalifisert i henhold til kravene i tjenesteordning for kateket. Det anbefales å bruke «Vigsling til fast kirkelige tjeneste» som innvielse til undervisningstjeneste for øvrige kirkelige undervisningsmedarbeidere i fast stilling på minimum 50 prosent, for å markere kirkens kall og til tjenesten. Navnet på denne handlingen foreslås endret til «Innvielse til fast kirkelig tjeneste». Det er ønskelig at en større andel av de kirkelige undervisningsmedarbeiderne på sikt kan bli kvalifisert for vigsling til katekettjeneste.

Kapittel 6 omhandler undervisningsoppdraget i menighetens gudstjenesteliv. Gudstjenestens sentrale plass i kirkens undervisning gjør det naturlig og ønskelig med et tverrfaglig samarbeid om planlegging og gjennomføring av de gudstjenestene der menighetens undervisningsoppdrag på en særlig måte står i fokus. Begrunnet i en helhetlig forståelse av læring i kirken, og i menighetens behov for sakramentsforvaltning, foreslås det at sakramentsforvaltning kan inngå i en vigslet katekettjeneste. Behovet for nattverd på ungdomsgudstjenester og leir, som Ungdommens kirkemøte har påpekt, kan imøtekommes ved at biskopen gir fullmakt til at menighetspedagoger, andre undervisningsmedarbeidere og barne- og ungdomsarbeidere kan forrette nattverd ved bestemte anledninger i et avklart omfang, jfr. tjenesteordning for biskop, § 10.

Kapittel 7 omhandler tjenestedrakt for vigslede undervisningsmedarbeidere. På bakgrunn av en forståelse katekettjenesten som en selvstendig og nødvendig tjeneste innenfor

rammen av fellesskapet av tjenester i kirken, med egen vigslingsliturgi og obligatorisk vigsling til en livslang tjeneste som står under biskopens tilsyn, skal kateket bruke alba med stola som liturgisk bekledning. Det foreslås at kateketen skal ha rettstilt stola, ut fra en forståelse av kateketens tjeneste som en tjeneste med å lære ordet gjennom undervisning og forkynnelse.

Videre saksgang:

Etter høringen våren 2014 vil Kirkerådet behandle saken i september 2014 og Bispemøtet gir sin læremessige uttalelse i oktober. I desember vil Kirkerådet ta stilling til om saken skal fremmes for behandling og vedtak i Kirkemøtet 2015.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet sender dokumentet om *Undervisningstjenesten i Den norske kirke* på høring, med de endringer som fremkom i møtet.
2. Kirkerådet ber om å få saken tilbake i september 2014, slik at saken eventuelt kan fremmes for Kirkemøtet 2015.

Erling Birkedal overleverte følgende innspill, som oversendes administrasjonen uten realitetsbehandling:

- Når en fornyet og utbygget trosopplæring nå gjennomføres i hele Dnk...Dersom menigheten ikke har en pedagogisk stilling fra før, bør stillingen som opprettes være kateket. (kap. 4, oppsummering strekpunkt 4)
- Begrunnet i en helhetlig forståelse av læring i kirken og i menighetens behov for sakramentsforvaltning kan en løsning være at dette inngår i en vigslet katekettjeneste, (kap. 6, oppsummering strekpunkt 2, s 36)
- Hvordan vurderer høringsinstansene muligheten for at sakramentsforvaltningen kan inngå i en vigslet katekettjeneste...(Høring, 3a)
- Det foreslås at kateketen skal ha skråstilt stola eller annen tjenlig liturgisk bekledning, ut fra en forståelse av kateketens selvstendige og nødvendige tjeneste. (kap. 7, oppsummering siste strekpunkt, og tilsvarende i hørings spørsmål 4b rettes).

Administrasjonen trakk sitt forslag til vedtak punkt 1 og fremmet følgende forslag: Kirkerådet ber direktøren ferdigstille høringsdokumentet på bakgrunn av de innspill som fremkom i møtet og sender det på høring.

KR 14/14 Vedtak:

1. Kirkerådet ber direktøren ferdigstille høringsdokumentet på bakgrunn av de innspill som fremkom i møtet og sender det på høring.
2. Kirkerådet ber om å få saken tilbake i september 2014, slik at saken eventuelt kan fremmes for Kirkemøtet 2015.

Enstemmig vedtatt

KR 15/14 Høring om kirkebygg

Sammendrag

Det er to grunner til at Kirkerådet ønsker å sende et dokument om kirkebygg på høring:

- 1) Kirkemøtet har siden 1990 hatt myndighet til å vedta regler og retningslinjer som gjelder kirkebygg. Det er behov for å ajourføre disse regelverkene på bakgrunn av de kirkelige reformene som er vedtatt siden 1990 og den senere utvikling i bruken av kirker. De reviderte regelverkene som legges fram i denne høringen med tanke på behandling på Kirkemøtet i 2015, er:
 - A) Regler for bruk av kirkene
 - B) Regler om liturgisk inventar og utstyr
 - C) Regler for bruk av kirkens klokker

I tillegg legges det fram et forslag til *veiledning* for avhending og utleie av kirker som ikke er i bruk og som eies av soknet.

- 2) Etter at rådgivningsansvaret for kirkebygg ble overført fra departementet til Kirkerådet, er Kirkerådet blitt stadig sterkere involvert i arbeidet med godkjenning av nye kirker og i rådgivning om ombygging av kirker mm. Godkjenningsmyndigheten for kirkebygg ligger fortsatt i departementet, og er forankret i gjeldende kirkelov. Imidlertid tillegges Kirkerådets innstilling stor vekt i departementets forvaltning av disse sakene, noe som også har sammenheng med pågående endringer i Kirkeordningen.

Denne høringen reiser en rekke sentrale spørsmål som vil ligge til grunn for Kirkerådets forvaltning av kirkebyggsakene. Derfor omfatter høringsdokumentet først to kapitler om teologiske og historiske perspektiver på kirkebygg, og deretter noen aktuelle kirkerettslige prinsipper for kirkebygg. Synspunkt som høringsinstansene gir på disse kapitlene kan få betydning for Kirkerådets videre arbeid med kirkebyggsaker og et fremtidig arbeid med endringer i kirkeloven og annet regelverk for kirkebygg.

Høringen inneholder følgende kapitler:

0. Bakgrunn for høringen om regelverk for kirkebygg

Del I Teologiske og historiske perspektiver på kirkebygg

1. Hvorfor trenger kirken kirker?
2. Hva er et økumenisk-luthersk kirkerom?

Del II Kirkerettslige perspektiver på kirkebygg

3. Innledning til kirkerettslige perspektiver for kirkebyggene
4. Vigsling av kirke – og velsignelse av lokale til kirkelig bruk.
5. Kirkebygg og livssynsnøytralitet
6. Kirke som selvstendig bygg eller del av annet bygg

7. Andre modeller for kirkerom/menighetslokaler
8. Problemstillinger ved nedleggelse, utleie og salg av kirkebygg

Del III Forslag til reviderte regelverk om kirkebygg

9. Regler for bruk av kirkene
10. Regler om liturgisk inventar og utstyr
11. Regler for bruk av kirkens klokker

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet sender dokumentet på bred høring, med de endringer som fremkom i møtet.
2. Kirkerådet ber om å få en sak om kirkebygg i september 2014 med tanke på at denne kan fremmes for Kirkemøtet 2015

Administrasjonen trakk sitt forslag til vedtak punkt 1 og fremmet følgende forslag: Kirkerådet ber direktøren ferdigstille høringsdokumentet på bakgrunn av de innspill som fremkom i møtet og sende det på bred høring.

KR 15/14 Vedtak

1. Kirkerådet ber direktøren ferdigstille høringsdokumentet på bakgrunn av de innspill som fremkom i møtet og sende det på bred høring.
2. Kirkerådet ber om å få en sak om kirkebygg i september 2014 med tanke på at denne kan fremmes for Kirkemøtet 2015

Enstemmig vedtatt

KR 16/14 Reservasjonsordning for fastleger - høringsuttalelse fra Kirkerådet

Sammendrag

Kirkerådet har 21. 01. 2014 fått oversendt et høringsnotat fra Helse- og omsorgsdepartementet med forslag om etablering av en reservasjonsordning for fastleger. Forslaget går ut på å åpne for at kommuner kan inngå avtale med fastleger som av samvittighetsgrunner ikke ønsker å henvise kvinner til abort. Samtidig skal pasientene gis

en utvidet rett til å skifte fastlege. I utkastet til høringsuttalelse uttrykkes det prinsipielt positiv tilslutning til begge disse forslagene. Samtidig gis det uttrykk for at det er viktige aspekter som i liten grad blir reflektert i høringsforslaget.

Høringsuttalelsen bidrar derfor med noen reflekterende og overordnede innspill til temaet. Det vises til en rekke av Den norske kirkes uttalelser som omhandler menneskelivets uendelige verdi, uavhengig av alder og funksjonsevne, og som støtter en politikk og lovgivning som forsøker å verne om menneskelivets verd fra unnfangelsen av.

Det bør vises respekt for samvittighet i spørsmål som er knyttet til liv og død. Utkastet uttrykker derfor at en er prinsipielt positiv til at det innrømmes en reservasjonsmulighet for fastleger som av samvittighetsgrunner vil reservere seg mot å henvise til abort, slik det har vært praktisert flere steder i landet uten at det meldes om problemer. Samtidig reflekteres det rundt spørsmålet om hvordan medvirkningsansvaret i denne sammenhengen skal forstås.

Samvittighetsfrihet i spørsmål knyttet til liv og død berører sentrale etiske anliggender og dilemma. Etiske dilemma krever en stadig pågående, reflektert og saklig debatt på samfunnsnivå og en åpen samtale i gjensidig respekt mellom fastlege og pasient. Uttalelsen holder derfor frem fastlegens rolle som veileder og samtalepartner, og påpeker at høringsforslaget ikke tydeliggjør dette godt nok.

Uttalelsen er kritisk til at høringsnotatet foreslår at kommunene skal avgjøre i hvilken grad det skal gis en reservasjonsmulighet. Behovet for felles nasjonale retningslinjer for hvilke rammer samfunnet vil sette for fastlegers frihet til å følge sin samvittighet fremholdes.

Ingrun Jule overleverte følgende innspill, som oversendes administrasjonen uten realitetsbehandling:
Med tanke på en helhetlig oppfølging må det være samme lege som gjennomfører samtale og sender henvisning.

Vi trenger dyktige leger som på en respektfull måte møter mennesker i en vanskelig livssituasjon, og bidrar til at de kan ta et selvstendig og informert valg.

Forslag til vedtak

Kirkerådet vedtar det forelagte utkastet til høringsuttalelse til Helse- og omsorgsdepartementet med de endringer som framkom i møtet.

KR 16/14 Vedtak:

Kirkerådet vedtar det forelagte utkastet til høringsuttalelse til Helse- og omsorgsdepartementet med de innspill som framkom i møtet.

Enstemmig vedtatt

KR 17/14 Årsrapport 2013 for de sentralkirkelige råd

Sammendrag

Årsrapporten for 2013 er utarbeidet som en oppfølging av årsplanen for 2013 (KR 11/13). Status ved årets slutt er grunnlaget for videre planlegging i 2014, jfr. KR sak 11/13.

Årsplanen for 2013 var utarbeidet med 9 hovedområder med delmål og tiltak. Inndelingen var basert på tildelingsingsbrevet fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet og Kirkemøtets satsingsområder for perioden 2009-2014.

Kirkemøtet 2004 vedtok at myndighet til å godkjenne rapporten fra Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd delegeres til Kirkerådet. Det vil si Kirkerådet godkjenner årsrapporten for alle tre råd og sender den til orientering til Kirkemøtet og til departementet.

Forslag til vedtak

Kirkerådet godkjenner årsrapporten 2013 for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd med de innspill som fremkom i møtet, og oversender den til Kirkemøtet til orientering.

KR 17/14 Vedtak:

Kirkerådet godkjenner årsrapporten 2013 for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd med de innspill som fremkom i møtet, og oversender den til Kirkemøtet til orientering.

Enstemmig vedtatt

KR 18/14 Etablering av arbeidsgiveransvar

Sammendrag

Vedtakene i KM 5/13 om opprettelsen av Den norske kirke som rettssubjekt og overføring av arbeidsgiveransvaret for statlig tilsatte, følges opp. Kirkerådet vedtok i KR 35/13 å opprette et Arbeidsgiverutvalg for «statlig sektor» i Den norske kirke. Arbeidsgiverutvalget skal utgjøre den demokratiske arbeidsgivermyndigheten for forberedelse og gjennomføring av denne prosessen. Arbeidsutvalget i Kirkerådet utgjør

dette utvalget. Arbeidsgiverutvalget rapporterer til Kirkerådet. Kirkerådet vedtok at Kirkemøtet i 2014 vedtar oppnevning, mandat og rapportering for Arbeidsgiverutvalget.

Samtidig vedtok Kirkerådet å gi Arbeidsgiverutvalget mandat til å gå i dialog og forhandle med arbeidsgiverorganisasjoner om samarbeid og medlemskap. Dette for å sikre kvalitet og gjennomføringsevne i de prosessene som ligger foran. Arbeidsgiverutvalget har hatt en prosess med Spekter, Virke og Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA) og anbefaler at det forhandles fram en konkret samarbeidsavtale med KA, hvor Virke også trekkes inn som en samarbeidspart. Avtalens innhold legges frem for Kirkemøtet til godkjenning.

Forslag til vedtak

1)

- a) Kirkerådet ber det midlertidige Arbeidsgiverutvalget forhandle fram en samarbeidsavtale med KA.
- b) Det forutsettes at et slikt samarbeid med KA ikke vil medføre interessepolitiske motsetninger f.eks. i arbeidet med ny kirkeordning.
- c) Kirkerådet setter som betingelse at KA har tilstrekkelig kompetanse, erfaringsbakgrunn, og kapasitet til å bistå Arbeidsgiverutvalget allerede fra 2014 og fram mot det tidspunktet der Dnk blir opprettet som eget rettssubjekt.

2) Kirkerådet ber Kirkemøtet treffe følgende vedtak:

Kirkemøtet oppretter et Arbeidsgiverutvalg som fast ordning. Arbeidsgiverutvalget består av 4 medlemmer.

- a) Kirkemøtet vedtar mandat for Arbeidsgiverutvalget.
- b) Kirkemøtet vedtar å samarbeide med KA for å etablere sin arbeidsgiverfunksjon.
- c) Kirkemøtet godkjenner fremlagte samarbeidsavtale.
- d) Kirkemøtet vil på et senere tidspunkt under utforming av kirkeordningen ta endelig stilling til hvordan arbeidsgiverorganiseringen skal utformes.

Erling Birkedal fremmet følgende forslag til vedtakets punkt 1-b:

Et samarbeid med KA krever en videre dialog med avklaringer på interessepolitiske områder, blant annet med tanke på ny kirkeordning.

Forslaget falt mot 3 stemmer (14 stemmeberettigede).

Sigurd Skollevoll fremmet følgende endringsforslag: I administrasjonens forslag til vedtak byttes KA ut med Virke.

Forslaget falt mot 2 stemmer (14 stemmeberettigede)

Arbeidsgiverutvalget la i møtet frem et justert forslag til vedtak på bakgrunn av samtalen i Kirkerådet:

- 1)
 - a) Kirkerådet ber det midlertidige Arbeidsgiverutvalget forhandle fram en samarbeidsavtale med KA.
 - b) Det forutsettes at et slikt samarbeid ikke vil medføre interessepolitiske konflikter, f.eks. i arbeidet med ny kirkeordning.
 - c) Kirkerådet forutsetter at KA har tilstrekkelig kompetanse, erfaringsbakgrunn, og kapasitet til å bistå Arbeidsgiverutvalget allerede fra 2014 og fram mot det tidspunktet der Dnk blir opprettet som eget rettssubjekt.

Vedtatt med 11 mot 2 stemmer

- 2) Kirkerådet ber Kirkemøtet treffe følgende vedtak:
 - a) Kirkemøtet oppretter et Arbeidsgiverutvalg som fast ordning. Arbeidsgiverutvalget består av 4 medlemmer.
 - b) Kirkemøtet vedtar mandat for Arbeidsgiverutvalget.
 - c) Kirkemøtet ber om at det blir forhandlet frem en samarbeidsavtale med en arbeidsgiverorganisasjon, fortrinnsvis med KA, og gir Kirkerådet fullmakt til å godkjenne denne.
 - d) Kirkemøtet tar stilling til endelig innmelding i en arbeidsgiverorganisasjon i Kirkemøtet 2017.
 - e) Kirkemøtet vil på et senere tidspunkt under utforming av kirkeordningen ta endelig stilling til hvordan arbeidsgiverorganiseringen skal utformes.

Enstemmig vedtatt

På bakgrunn av samtalen i rådet la Arbeidsgiverutvalget også frem et justert forslag til Mandat for Arbeidsgiverutvalget. Dette ble enstemmig vedtatt.

KR 18/14 Vedtak:

- 1)
 - a) Kirkerådet ber det midlertidige Arbeidsgiverutvalget forhandle fram en samarbeidsavtale med KA.
 - b) Det forutsettes at et slikt samarbeid ikke vil medføre interessepolitiske konflikter, f.eks. i arbeidet med ny kirkeordning.
 - c) Kirkerådet forutsetter at KA har tilstrekkelig kompetanse, erfaringsbakgrunn, og kapasitet til å bistå Arbeidsgiverutvalget allerede fra 2014 og fram mot det tidspunktet der Dnk blir opprettet som eget rettssubjekt.

2) Kirkerådet ber Kirkemøtet treffe følgende vedtak:

- a) Kirkemøtet oppretter et Arbeidsgiverutvalg som fast ordning. Arbeidsgiverutvalget består av 4 medlemmer.

- b) Kirkemøtet vedtar mandat for Arbeidsgiverutvalget.
- c) Kirkemøtet ber om at det blir forhandlet frem en samarbeidsavtale med en arbeidsgiverorganisasjon, fortrinnsvis med KA, og gir Kirkerådet fullmakt til å godkjenne denne.
- d) Kirkemøtet tar stilling til endelig innmelding i en arbeidsgiverorganisasjon i Kirkemøtet 2017.
- e) Kirkemøtet vil på et senere tidspunkt under utforming av kirkeordningen ta endelig stilling til hvordan arbeidsgiverorganiseringen skal utformes.